

GÜNÜMÜZ İSLAM TOPLUMUNDA DÜNYEVİLEŞME VE NEDENLERİ

الدنيوية وأسبابها في المجتمعات
الإسلامية المعاصرة

-MİLLETLERARASI TARTIŞMALI İLMÎ TOPLANTI-

المؤتمر الدولي الأول

PROGRAM - DAVETİYE

19-20 NİSAN 2025
CUMARTESİ - PAZAR
20-19 أبريل 2025

ORGANİZATÖR / المنظم

Prof. Dr. Ahmet KAVAS
İstanbul Ticaret Üniversitesi

Doç. Dr. Aydın ÖZKAN
İstanbul Üniversitesi

SEKRETERYA / سكرتارية المؤتمر

Dr. İsmail KURT / İSAV
Seyit Ali TÜZ / İSAV

YAZIŞMA ADRESLERİ

II- İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ

Sütlüce: Örnektepe Mah. İmrahor Cad.
No: 88/2, 34445 Beyoğlu/İstanbul

Küçükyalı: Aydınevler Mah. İsmet İnönü Cad.
No: 4, 34840 Maltepe/İstanbul

Tel: 444 0 413 • e-posta: bilgi@ticaret.edu.tr

II- İSLÂMÎ İLİMLER ARAŞTIRMA VAKFI

İskender Paşa Mahallesi, Kâmil Paşa Sok.
No.5, 34080 Fatih/İSTANBUL

Tel: 0212 523 54 57 • Faks: 0212 523 65 37
e-posta: isav@isavvakfi.org
web site: <http://www.isavvakfi.org>

**III- UNIVERSITE ROI FAYÇAL DU TCHAD
RUE MOHAMED NOUR BARAKA**

BP 582, N'DJAMENA
+235 64 58 13 13

TOPLANTI YERİ / المكان

ERESİN HOTEL TOPKAPI

Turgut Özal Millet Cad. No. 186, 34104, Fatih, İstanbul
Tel. +90 212 631 1212

TERTİP HEYETİ

اللجنة التنظيمية

Prof. Dr. Ahmet KAVAS
Tertip Heyeti Başkanı

Prof. Dr. Bedreddin ÇETİNER / İSAV

Prof. Dr. Mehmet Ali KİRMAN
Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Salih TUĞ / İSAV

Doç. Dr. Aydın ÖZKAN
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Doç. Dr. Salih AYDEMİR
Hacı Bayram Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Av. Mehmet Savaş POLAT
Diyanet İşleri Başkanlığı

Feyzullah KIYIKLIK / İSAV

Ahmet YILDIZ / İSAV

İLİM VE İSTİŞARE HEYETİ

اللجنة العلمية والاستشارية

Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet KAVAS

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Khadim MBACKE

Cheikh Anta Diop UCAD Üniversitesi, Senegal

Prof. Dr. Kemal ATAMAN

Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Ali KİRMAN

Çukurova Üniversitesi

Prof. Dr. Salih KESGİN

Samsun Üniversitesi

Prof. Dr. Hilmi DEMİR

TOBB Üniversitesi TEPAV Vakfı Başkanı

Doç. Dr. Burhan İŞLİYEN

Diyaret İşleri Başkanlığı

Doç. Dr. Salih AYDEMİR

Hacı Bayram Üniversitesi

Doç. Dr. Aydın ÖZKAN

İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Tarig Mohammed NOUR ALİ

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

Dr. Abakar WALAR

Çad Kral Faysal Üniversitesi

Dr. Muhammed AFFAN

İbn Haldun Üniversitesi

Dr. Saad KUBEYSİ

Irak Fıkıh Cemiyeti

*Muhterem Efendim,
İstanbul Ticaret Üniversitesi
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi ve İslâmî İlimler
Araştırma Vakfı'nın birlikte tertiplediği
**Günümüz İslam Toplumunda
Dünyevîleşme ve Nedenleri**
konulu Milletlerarası Tartışmalı İlmî toplantımıza
huzurlarınızla şeref vermenizi arz ve rica ederiz.*

***Prof. Dr. Necip ŞİMŞEK**
İstanbul Ticaret Üniversitesi
Rektörü*

***Prof. Dr. Salih TUĞ**
İslâmî İlimler Araştırma Vakfı
Mütevelli Heyet Başkanı*

19 NİSAN 2025 CUMARTESİ
يوم السبت 19 أبريل 2025

AÇILIŞ OTURUMU / الجلسة الافتتاحية

Saat: 10.00 – 10.30

Kur'ân-ı Kerîm Tilâveti ve Açılış Konuşmaları

تلاوة القرآن الكريم والكلمات الافتتاحية

Prof. Dr. Ahmet KAVAS

Tertip Heyeti Başkanı

Prof. Dr. Salih TUĞ

İSAV Mütevelli Heyet Başkanı

Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Doç. Dr. Burhan İŞLİYEN

Diyanet İşleri Başkanlığı

Dr. İsrail KURALAY

İstanbul Ticaret Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı

AÇILIŞ KONFERANSI

المحاضرة الافتتاحية

10.30-11.30

Dünyevî Cazibeler ile

Dinî Yükümlülükler Arasında Müslüman

المسلم بين المغريات الدنيوية والالتزامات الدينية

Dr. Abakar WALAR

Çad Kral Faysal Üniversitesi

ARA / الاستراحة

11.30 – 12.00

19 NİSAN 2025 CUMARTESİ
يوم السبت 19 أبريل 2025

I. OTURUM / الجلسة الأولى

Saat: 12.00 – 13.30

DÜNYEVİLEŞMENİN TANIMI

Başkan: Prof. Dr. Kemal ATAMAN
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

**1. Tebliğ: Dünyevîleşme (Sekülerleşme):
Kavramsal Bir Tartışma**

Doç. Dr. Volkan ERTİT

Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Müzakereci

Doç. Dr. Rıdvan ÖZDİNÇ

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

**2. Tebliğ: Dünyevîleşen Dindarlığın
“Ahlâkî Kayıtsızlık” Üzerindeki Etkileri**

Prof. Dr. Hilmi DEMİR

TOBB Üniversitesi TEPAV Vakfı Başkanı

Müzakereci

Doç. Dr. Ziya ERDİNÇ

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

GENEL MÜZAKERE / المذاكرة العامة

ÖĞLE ARASI / الاستراحة

13.30 – 15.00

19 NİSAN 2025 CUMARTESİ
يوم السبت 19 أبريل 2025

II. OTURUM / الجلسة الثانية

Saat: 15.00 – 16.30

İSLAM TOPLUMUNDA DÜNYEVİLEŞME

الجلسة الثانية: معرفة التابعين وتأسيس العلوم الإسلامية

Başkan: Dr. Mehmet Savaş POLAT

Diyanet İşleri Başkanlığı

1. Tebliğ: Dünyevîleşmenin Ümmetin Genel Durumunu Anlamakla İlişkisi

الدينية وعلاقتها بفقهاء الشأن العام للأمة

Dr. Saad KUBEYSİ

Irak Fıkıh Cemiyeti

Müzakereci

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ELBEYLİ

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Suriye

**2. Tebliğ: Dünyevîleşme: Modernite Çağdaş Müslüman Top-
lumlarını Nasıl YenidenŞekillendirdi?**

الزعة الدينية: كيف أعادت الحداثة تشكيل

المجتمعات المسلمة المعاصرة؟

Dr. Muhammed AFFAN

İbn Haldun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Müzakereci

Doç. Dr. Tarig Muhammed NOUR

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

**3. Tebliğ: Hint Alt Kıtası Müslümanları:
Dünyevîleşme ve Kimlik Arayışı**

Dr. Abdullah al-MAMUN

Nation Building Initiative Direktörü/Millî Girişim İnşası Enstitüsü Müdür

Müzakereci

Doç. Dr. Ayhan IŞIK

Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

GENEL MÜZAKERE / المذاكرة العامة

ARA / الاستراحة

16.30 – 17.00

19 NİSAN 2025 CUMARTESİ
يوم السبت 19 أبريل 2025

III. OTURUM / الجلسة الثالثة

Saat: 17.00 – 18.30

**İLK DÖNEM MÜSLÜMAN TOPLUMUNDA
DÜNYEVİLEŞME**

Başkan: Prof. Dr. Mehmet Emin MAŞALI
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

**4. Tebliğ: İslamiyet'in İlk Döneminde
Dünyevileşme Temayülleri ve Tepkiler**

Prof. Dr. Adem APAK
Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Müzakereci
Doç. Dr. Aydın ÖZKAN
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

**5. Tebliğ: Hadis Rivayetlerine Göre
Dünya Hayatı ve Dünyevileşmeye Bakış**

Prof. Dr. Abdulvahap ÖZSOY
Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Müzakereci
Prof. Dr. Salih KESGİN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

GENEL MÜZAKERE / المذاكرة العامة

20 NİSAN 2025 PAZAR
يوم الأحد 20 أبريل 2025

IV. OTURUM / الجلسة الرابعة
Saat: 10.00 – 11.30

DÜNYA VE AHİRET DENGESİNDE DÜNYEVİLEŞME

Başkan: Prof. Dr. Hayri ERTEN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi

6. Tebliğ: Kur'an'da Dünya-Ahiret Dengesi

Prof. Dr. Recep DEMİR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Müzakereci
Dr. Ali PARLAK
Diyanet İşleri Başkanlığı

7. Tebliğ: Müslüman Şahsiyetini Tehdit Eden Tehlike: Dindarın Dünyevîleşmesi

Doç. Dr. Burhan İŞLİYEN
Diyanet İşleri Başkanlığı
Müzakereci
Dr. Öğrt. Üyesi Ali DURMUŞ
Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi

GENEL MÜZAKERE / المذاكرة العامة

ARA / الاستراحة
11.30 – 12.00

20 NİSAN 2025 PAZAR
يوم الأحد 20 أبريل 2025

V. OTURUM / الجلسة الخامسة

Saat: 12.00 – 13.30

DÜNYEVİLEŞME VE ETKİLEŞİM YOLLARI

Başkan: Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU
İstanbul Ticaret Üniversitesi

8. Tebliğ: Din ve Dünya Kurmadaki Başarısızlık ve Dünyevileşme

Prof. Dr. Mehmet AKGÜL

Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Müzakereci

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN

Bursa Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi

9. Tebliğ: “Dünyevileş(tir)me Aracı(sı) ve Ortamı Olarak Türkiye’de Medya ve Popüler Kültür: TV Dizileri Örneği

Prof. Dr. Mustafa MACİT

Atatürk Üniversitesi

Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi

Müzakereci

Prof. Dr. Asım YAPICI

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

GENEL MÜZAKERE / المذاكرة العامة

ÖĞLE ARASI / الاستراحة

13.30 – 15.00

20 NİSAN 2025 PAZAR
يوم الأحد 20 أبريل 2025

VI. OTURUM / الجلسة السادسة

Saat: 15.00 – 16.30

TÜRKİYE'DE DÜNYEVİLEŞME ALGISI

Prof. Dr. Mahmut KAYA
İslami İlimler Araştırma Vakfı

10. Tebliğ: Türk Toplumunda
Dünyevileşme (Sekülerleşme) Tartışmaları

Prof. Dr. Mehmet Ali KIRMAN
Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Müzakereci
Dr. Öğr. Üyesi Harun TUNÇ
Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

11. Tebliğ: Günümüz Müslüman Gençliğinde Dünyevileşme

Doç. Dr. Salih AYDEMİR
Hacı Bayram Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Müzakereci
Prof. Dr. İbrahim AŞLAMACI
Malatya İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

GENEL MÜZAKERE / المذاكرة العامة

ARA / الاستراحة
16.30 – 17.00

20 NİSAN 2025 PAZAR
يوم الأحد 20 أبريل 2025

DEĞERLENDİRME OTURUMU

الجلسة التقييمية

Saat: 17.00 – 18.30

Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU

İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Hilmi DEMİR

TOBB Üniversitesi TEPAV Başkanı

Prof. Dr. Mehmet Ali KIRMAN

Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Abakar WALAR

Afrika Sahel Bölgesi Âlimler Birliği Başkanı

Dr. İsrail KURALAY

İstanbul Ticaret Üniversitesi

KATILIMCILAR

(Unvan Sırasına Göre)

- **Prof. Dr. Abdulvahap ÖZSOY**
Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Adem APAK**
Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Ahmet KAVAS**
İstanbul Ticaret Üniversitesi
- **Prof. Dr. Asım YAPICI**
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Hayri ERTEN**
Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Hilmi DEMİR**
TOBB Üniversitesi TEPAV Başkanı
- **Prof. Dr. İbrahim AŞLAMACI**
Malatya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Kemal ATAMAN**
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Khadim MBACKE**
Cheikh Anta Diop Üniversitesi, Senegal
- **Prof. Dr. Mahmut KAYA**
İslamî İlimler Araştırma Vakfı
- **Prof. Dr. Mehmet AKGÜL**
Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Mehmet Ali KIRMAN**
Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Mehmet Emin MAŞALI**
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Mustafa MACİT**
Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Mustafa Said YAZICIOĞLU**
İstanbul Ticaret Üniversitesi
- **Prof. Dr. Recep DEMİR**
Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Salih KESGİN**
Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Prof. Dr. Vejdi BİLGİN**
Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

- **Doç. Dr. Aydın ÖZKAN**
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
- **Doç. Dr. Ayhan IŞIK**
Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Doç. Dr. Burhan IŞLIYEN**
Diyanet İşleri Başkanlığı
- **Doç. Dr. Rıdvan ÖZDİNÇ**
İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Doç. Dr. Salih AYDEMİR**
Hacı Bayram Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Doç. Dr. Tarig Muhammed NOUR**
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
- **Doç. Dr. Volkan ERTİT**
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- **Doç. Dr. Ziya ERDİNÇ**
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Dr. İsrail KURALAY**
İstanbul Ticaret Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı
- **Dr. Muhammed AFFAN**
İbn Haldun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
- **Dr. Öğr. Üyesi Harun TUNÇ**
Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Dr. Öğr. Üyesi Ömer ELBEYLİ**
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Dr. Öğr. Üyesi Ali DURMUŞ**
Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
- **Dr. Saad KUBEYSİ**
Irak Fıkıh Cemiyeti, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- **Dr. Abakar WALAR**
Çad Kral Faysal Üniversitesi
- **Dr. Ali PARLAK**
Diyanet İşleri Başkanlığı
- **Av. Mehmet Savaş POLAT**
Diyanet İşleri Başkanlığı

